

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 41C/81/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513206020
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jahnová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2014:1513206020.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Ivanou Jahnovou, v právnej veci navrhovateľky: E. P., nar. X. X. XXXX, trvale bytom V., V. ul. č. XXXX/XX, právne zastúpená advokátom Mgr. Miroslavom Šandríkom, AK, Bratislava, Konventná ul. č. 9, proti odporcovi: X. B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom V., X. ul. č. XXX, o vylúčenie z práva užívať byt, takto

rozhodol:

Súd úplne v y l u č u j e odporcu z práva užívať byt č. XX nachádzajúci sa v bytovom dome súpisné č. XXXX v V. na V. ul. č. XX na X. poschodí, ktorý je postavený na parc. č. XXXX a č. XXXX, ktorého vlastníctvo k tomuto bytu je zapísané na LV č. XXXX, katastrálne územie P..

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľke k rukám jej právneho zástupcu trovy konania v sume 99,50 Eur titulom súdneho poplatku a v sume 337,45 Eur titulom trov právneho zastúpenia a to v lehote do 3. dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom, doručeným súdu 28. 2. 2013, žiadala navrhovateľka, aby súd vylúčil odporcu z užívania bytu č. XX nachádzajúceho sa v V. na V. ulici č. XX (ďalej len označený byt) a uložil mu povinnosť náhrady trov súdneho konania. V návrhu uviedla, že tunajší súd predbežným opatrením nariadeným v uznesení č. k. 39C 42/2013 - 15 z 28. 1. 2013 zakázal odporcovi dočasne vstupovať do označeného bytu a súčasne jej uložil povinnosť podať návrh na konanie vo veci samej. S odporcom žili dlhodobo v partnerskom vzťahu, kúpili si do podielového spoluvlastníctva označený byt, v ktorom viedli spoločnú domácnosť a vychovávali ich dcéru. V konaní vedenom pred tunajším súdom sp. zn. OT 33/2013 bol odporca XX. 1. XXXX uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania sa jej osobe. Odporca je pod vplyvom alkoholu agresívny a ona pociťuje obavu o jej život a zdravie.

Odporca s návrhom nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť z dôvodu, že nemá možnosť uspokojenia jeho potreby bývania iným spôsobom. Celý prípad považoval za účelovo zinscenovaný navrhovateľkou, ktorá nemá záujem vyriešiť vysporiadanie ich podielového spoluvlastníctva k označenému bytu potom, ako sa dohodli, že ich vzájomné spolužitie ukončia. Z jeho strany neexistuje žiadna hrozba, ktorá by mohla vyvolať obavu navrhovateľky o jej život, alkohol nepožíva, pretože by mohol prísť o zamestnanie, v ktorom často ako mechanik - opravár jazdí na služobnom vozidle.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a svedkov - U. P., L. U., G. B. a R. X., obsahom listín - listom vlastníctva k označenému bytu, správou zamestnávateľa odporcu, lustráciou priestupkov účastníkov, správou predškolského zariadenia, ktoré navštevovala dcéra účastníkov, obsahom spisov tunajšieho súdu - sp. zn. OT 33/2013, sp. zn. 39C 42/2013 a obsahom priestupkového spisu Obvodného

úradu V., č. p.: ORP-P-631/BAV-OPP3-2012. Súd vykonal všetky dôkazy navrhnuté účastníkmi konania a z nich zistil tento skutkový stav veci:

Tunajší súd v konaní OT/33/2013 dňa XX. 1. XXXX uznal trestným rozkazom odporcu vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania sa, pretože dňa XX. 1. XXXX v čase asi o XX.XX hod. sa v byte v V. na V. ul. č. XX na X. poschodí vyhrážal smrťou bývalej družke - navrhovateľke, s ktorou má spoločného potomka takým spôsobom, že pod vplyvom alkoholu kričal na navrhovateľku, že jej podreže žily, podreže jej krk, že vezme stôl a rozbije jej hlavu, vulgárne ju osočoval, toto opakoval a takéto správanie sa odporcu vzbudilo u navrhovateľky dôvodnú obavu o život a zdravie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa XX. 1. XXXX.

Skutok, pre ktorý bol odporca uznaný vinným, sa odohral v byte, ktorý podľa výpisu z katastra nehnuteľností, z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie P. majú účastníci v podielovom spoluvlastníctve, každý z nich v rozsahu jednej polovice. Pre tento skutok súd na návrh navrhovateľky uznesením č. k. 39C 42/2013 - 15 z 28. 1. 2013 aj nariadil odporcovi predbežným opatrením, aby dočasne nevstupoval do spoločného bytu účastníkov. Predtým bol odporca vykázaný z obydlija rozhodnutím policajnej hliadky XX. 1. XXXX.

Z výpovedí oboch účastníkov súd zistil, že žili v dlhodobom vzájomnom partnerskom vzťahu, vzťahu druh a družka, z ktorého sa im X. X. XXXX narodila dcéra F.. Spoločnú domácnosť viedli v označenom byte a v ňom spoločne bývali aj potom, ako ich partnerský vzťah ukončili. Bolo to v priebehu roku 2011. Podielové spoluvlastníctvo k bytu si nevyriešili. V tomto byte spolu s nimi býval aj syn navrhovateľky U. P., nar. XX. X. XXXX, ktorý obýval samostatnú izbu. Navrhovateľka vypovedala, že spolužitie s odporcom po ukončení ich partnerského vzťahu bolo pre ňu ťažko zvládnuteľné, pretože odporca po príchode domov požíval alkohol, pod vplyvom ktorého na ňu ústne útočil, vulgárne jej nadával a jeho gestikulácia vzbudzovala u nej obavu aj použitia fyzického útoku. Útoky odporcu nikdy nesmerovali voči ich dcére. Situáciu sa snažila riešiť aj oznámením na polícii. Odporca tvrdenie navrhovateľky o jeho agresívnom správaní sa voči nej, pod vplyvom alkoholu poprel. Uviedol, že pokiaľ by nadmierne požíval alkohol, nemohol by vykonávať prácu mechanika opravára strojných zariadení, pri ktorej denne používa služobné vozidlo. Pri výjazde za opravou zariadenia jeho zamestnávateľ vykonáva námatkovú kontrolu na alkohol, zväčša ráno, ktorá bola u neho vždy negatívna. Pokiaľ sa s navrhovateľkou pohádali, dôvodom hádky bol nedostatok peňazí. Označené trestné konanie bolo jediné, ktoré bolo proti nemu vedené. Zamestnávateľ odporcu - spoločnosť W. - Z., a.s. dňa XX. XX. XXXX písomne súdu uviedol, že kontroly na alkohol sa vykonávajú len v súvislosti s podozrením jeho požitia a potvrdil, že počas celej doby trvania pracovného pomeru odporcu v tejto spoločnosti neporušil odporca pracovnú disciplínu požitím alkoholu. Svedkovia G. B. - dcéra odporcu, ktorá je už samostatne zárobkovo činná a R. X. - jej partner, zhodne vypovedali, že domácnosť účastníkov navštevovali v čase od roku 2010 pravidelne, často - raz za týždeň alebo za dva týždne a nikdy neboli svedkami nejakého konfliktu, hádok medzi účastníkmi, neboli svedkami výstupu odporcu pod vplyvom alkoholu a nevideli ho ani alkohol požívať. Svedkyňa G. B. uviedla, že navrhovateľka, s ktorou mala dobrý vzťah, sa nikdy na agresívne správanie sa odporcu pred ňou nesťažovala a jeho odsúdenie všetkých prekvapilo. Len F. pred ňou spomenula, že v ich byte bola polícia, pretože tato neposlúchal. Obaja označení svedkovia spolužitie účastníkov v jednom byte ponímali ako bezproblémové. Svedok R. X. vypovedal, že spoločne dňa XX. XX. XXXX oslávili aj Vianočný sviatok, všetko fungovalo tak, ako to vnímal od počiatku, odkedy ich spoznal a to bolo pred ôsmimi rokmi. U. P., plnoletý syn navrhovateľky, ktorý s nimi žil v spoločnom byte, kde obýva sám jednu izbu, vypovedal, že v období približne dvoch rokov spätne nastali v ich rodine finančné problémy, v dôsledku čoho sa účastníci hádali a odporca si v takýchto situáciách po odznení hádky dodával odvahu požitím alkoholu, pil prevažne rum. Ich vzájomný vzťah bol neutrálny, nekomunikovali spolu. Keď sa účastníci začali hádať odišiel do jeho izby, pustil si hlasno hudbu a do hádky sa nemiešal, pretože to mama nechcela. Pokiaľ by s ním prišiel do konfliktu, mohol by tento konflikt byť aj fyzickým, čoho sa bál. F. na hádku rodičov reagovala buď odchodom do spálne, kde sa sama hrala, alebo príchodom do jeho izby, kde sa s ňou zahral on.

Svedkyňa L. U., sestra navrhovateľky, vypovedala, že je s ňou v častom kontakte, navštevujú sa a z jej rozprávania vie, že po ukončení partnerského vzťahu účastníkov ich ďalšie spolužitie v byte poznamenávali hádky pre nedostatok peňazí. Odporca začal požívať alkohol, pod vplyvom ktorého bol

žiarlivý. Stalo sa, že po takomto konflikte, bolo to niekedy v novembri 2012, prišla navrhovateľka aj so F. k nej do bytu prespať. Ona sama bola prítomná pri hádke v januári 2013, kedy odporca pod vplyvom alkoholu navrhovateľke vulgárne nadával a vykrikoval na ňu, že ju zlikviduje a skončí ako jej mama (mama navrhovateľky zomrela násilnou smrťou). Uviedla, že keď odporca nepije, je normálny, keď si vypije, je vulgárny, agresívny, čo vysvetlila ako, že ide z neho strach. Svedkom incidentu, pre ktorý bol odsúdený, ona sama nebola, ale bola to ona, kto do bytu zavolať políciu, o čo ju telefonicky požiadala navrhovateľka s odôvodnením, že sa opitého odporcu bojí. Políciu zavolať, napriek tomu jej navrhovateľka volala asi o 10 minút opätovne a žiadala ju o kontakt s políciou. Keď túto kontaktovala, dostala odpoveď, že v byte boli, že im bol prisľúbený pokoj. Pokiaľ má navrhovateľka problémy, je potrebné, aby políciu zavolať sama, čo sa aj stalo.

Okrem označeného trestného rozkazu bol odporca dňa 19. 6. 2013 rozhodnutím D. úradu V. uznaný vinným aj zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktoré spáchal tým, že od januára 2012 do dňa podania oznámenia, t. j. XX. 1. XXXX sa hrubo správal voči navrhovateľke a to tak, že jej doma v byte vulgárne nadával, vulgarizmami odcitovanými vo výroku označeného rozhodnutia. Právoplatnosť nadobudlo XX. 7. XXXX. Odporca pri výsluchu v tomto konaní dňa XX. XX. XXXX uviedol, že zruba asi každý tretí deň si dá nejaké pivo a nato dve deci tvrdého alkoholu. Alkohol požíva len preto, aby sa odreagoval od každodenných povinností a starostí v práci. Nepožíva ho z dôvodu, aby jeho družke (navrhovateľke) nejakým spôsobom ubližoval, či iným spôsobom škodil. To, že na ňu kričí, je pravda a taktiež ju núti, aby s ním komunikovala, keď sa jej na niečo pýta, jednoducho na tom trvá. K uvedenému dochádza prevažne vtedy, keď je pod vplyvom alkoholu. Potvrdil aj obvinenie, že navrhovateľke vulgárne nadáva. K tomu dochádza tiež len vtedy, keď je pod vplyvom alkoholu. Zvykne na ňu kričať.

Podľa § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. - Občiansky zákonník (OZ) občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto, ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 146 ods. 2 OZ, ak sa z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takéhoto násillia vo vzťahu k manželovi alebo blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov obmedziť užívacie práva druhého manžela k domu alebo k bytu patriacemu do BSM, prípadne z jeho užívania úplne vylúčiť.

Účelom zavedenej úpravy v ustanovení § 146 ods. 2 OZ bolo obmedzenie, resp. vylúčenie z užívacieho práva k nehnuteľnosti vtedy, ak vo vzťahu k manželovi alebo blízkej osobe, ktorá býva v spoločnej domácnosti dochádza k fyzickému alebo psychickému násilliu, resp. hrozbe takýmto násillím. Zákon v takomto prípade chráni slabšiu stranu a to i za cenu zásahu do vlastníckeho práva druhého z manželov. Predpokladom pre rozhodnutie súdu, či už k obmedzeniu alebo úplnému vylúčeniu z užívacieho práva je existencia bezpodielového spoluvlastníctva manželov k nehnuteľnosti, existencia spolužitia oboch manželov v tejto nehnuteľnosti, existencia fyzického alebo psychického násillia, resp. čo i len hrozby takéhoto násillia, realizácia násillia a neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia oboch manželov v predmetnej nehnuteľnosti.

Okrem tohto ustanovenia je možnosť obmedzenia, či vylúčenia z užívacieho práva manžela upravená aj v ustanovení § 705a OZ. V tomto ustanovení je poskytnutá ochrana pred násillím v prípade danosti práva spoločného nájmu nehnuteľnosti. Na rozdiel od ustanovenia § 146 ods. 2 OZ však nie len vo vzťahu k manželovi, ale i vo vzťahu k rozvedenému manželovi.

Zmyslom označenej právnej ochrany je ochrana obetí domáceho násillia, ktoré boli samé nútené opúšťať spoločný byt, aby boli uchránené pred ďalším násillím. Občiansky zákonník právne nerieši situáciu spojenú s násillím v spoluužívaní nehnuteľnosti, ktorá môže medzi manželmi nastať po rozvoze ich manželstva v čase nevyporiadaneého bezpodielového spoluvlastníctva alebo podielového spoluvlastníctva a nerieši ani situáciu spojenú s násillím, pri výkone užívacieho práva spojeného s podielovým spoluvlastníctvom. Vychádzajúc však z ustanovenia § 853 ods. 1 OZ pri nedostatku právnej

úpravy občianskoprávneho vzťahu treba teda hľadať riešenie v právnej úprave, ktorá je obsahom a účelom najbližšia neriešenému občianskoprávnemu vzťahu.

Jednoznačne zo zhodných výpovedí účastníkov vyplynulo, že žili v partnerskom vzťahu, ktorý nemal síce právny rámec manželstva, avšak do času jeho skončenia vykazoval znaky takéhoto právneho zväzku (§ 1 zákona č. 36/2005 Z.z. - zákon o rodine). Účastníci si založili rodinu, narodila sa im dcéra, ktorú spoločne vychovávali a starostlivosť o ňu naďalej aj zabezpečujú a s účelom fungovania ich rodiny si zakúpili do podielového spoluvlastníctva byt. Ich partnerský vzťah ukončili dohodou. Podielové spoluvlastníctvo k bytu si nevysporiadali, naďalej v čase po skončení ich vzájomného vzťahu spolu s dcérou zostali žiť v ich spoločnom byte. Dve konania vedené proti odporcovi za jeho protiprávne konanie (priestupok a prečin) vo vzťahu k spolunažívaniu s navrhovateľkou v byte v čase od roku 2012 a vyhlásenie jeho viny zo spáchania nedovoleného konania voči nej, k tomu príslušnými orgánmi, dokazujú skutočnosť problémového spolunažívania účastníkov byte.

Podľa § 134 zákona č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok (OSP) listiny vydané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomoci potvrdzujú pravdivosť tohto, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak.

Navrhovateľka konanie odporcu pociťuje ako násilie voči nej. Vzhľadom na absenciu právnej úpravy výkonu užívacieho práva nehnuteľnosti osobami v postavení účastníkov tohto konania, dospel súd k názoru odvolávajúc sa na ustanovenie § 853 ods.1 OZ, že je potrebné predmetný prípad posúdiť v medziach právnej úpravy danej ustanoveniami §§ 146 ods. 2 a 705a OZ. Predmetom dokazovania sa stalo tvrdenie navrhovateľky o páchaní násillia odporcom voči nej, keďže tento jej tvrdenie poprel. Občiansky zákonník napriek tomu, že termín násillie používa, ho v žiadnom z jeho ustanovení nedefinuje. Podľa všeobecného spoločenského výkladu je to akýkoľvek akt človeka, pri ktorom je spôsobená ujma druhému človeku. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a to nielen fyzická, ale aj duševná, respektíve hrozba bolesti. Psychické násillie je správanie, ktoré narúša slobodnú vôľu iného človeka. V prípade domáceho násillia je potrebné minimalizovať kontakt násillníka s obeťou, poskytnúť jej ochranu aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva, ktorého výkon je garantovaný Ústavou Slovenskej republiky, pretože týmto základným zákonom štátu je garantované aj právo na ochranu života pred neoprávneným zásahom. Odporca bol právoplatne príslušnými orgánmi uznaným vinným zo spáchania protiprávných skutkov voči navrhovateľke a to konkrétne za jeho konanie XX. 1. XXXX, kedy sa jej pod vplyvom alkoholu vyhrážal spôsobením fyzického násillia a za konanie ustálené do celého roku 2012, kedy jej pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával. V konaní pred D. úradom V. dňa 4. XX. XXXX požívanie alkoholu odporca sám v jeho výpovedí potvrdil s periodicitou každý tretí deň, čím je vyvrátené jeho tvrdenie z výpovede v tomto konaní, kde požívanie alkoholu poprel. Potvrdil jeho vulgárne správanie sa voči nej. Aj keď tvrdil, že nemá úmysel navrhovateľke škodiť, je zrejmé, že pod vplyvom alkoholu nevie jeho správanie kontrolovať do takej miery, aby nedošlo k narušeniu spolunažívania s navrhovateľkou. Je to správanie sa, ktoré je spôsobilé vyvolať v nej pocit ohrozenia, psychickej ujmy a nie je spravodlivé, aby ho navrhovateľka znášala a to aj napriek tomu, že vzťahy k ostatným členom domácnosti neboli týmto správaním narušené. Vzťah dcéry F. k odporcovi, ako jej otcovi, zostal dobrý. Označená výpoveď odporcu z priestupkového konania pred D. úradom V., ktorú vykonal v čase, keď toto súdne konanie a ani konanie o nariadení predbežného opatrenia neprebiehala, vážne spochybňuje aj jeho tvrdenie o účelovom správaní sa navrhovateľky smerujúcom k vytvoreniu takého skutkového stavu v ich spolunažívaní, aby mala cielene vykonštruovaný základ pre toto súdne konanie. Vzhľadom na dôkazy a to výpoveď odporcu v priestupkovom konaní v kontexte aj súdneho trestného rozhodnutia, v ktorých bol odporca poučený o následkoch nepravdivej výpovede, vyhodnotil súd výpovede svedkov G. B. a R. X. ako bezpredmetné a v nespôsobilé vyvrátiť vyhodnotenie skutkového stavu príslušnými orgánmi v označených konaniach (§ 134 OSP). Vychádzajúc z týchto záverov dospel súd k názoru, že navrhovateľka preukázala jej právo na poskytnutie ochrany pred správaním sa odporcu pri výkone ich užívacieho práva k bytu, ktorý rovnakým dielom spoluvlastnia a ktoré voči nej napriňa znaky násillia a preto ho súd z tohto práva vylúčil.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP. Navrhovateľka mala v konaní plný úspech a súd jej priznal náhradu trov v plnej výške. Tieto jej vznikli zaplatením súdneho poplatku

za návrh 99,50 Eur a právnym zastupovaním. Advokát požadoval náhradu za 5 úkonov právnych služieb - prevzatie a príprava zastúpenia 27. 9. 2013, štúdium súdneho spisu 7. 10. 2013 a účasť na pojednávaníach 26. 11. 2013, 4. 3. 2014 (presiahla dve hodiny), 8. 4. 2014. Súd z týchto úkonov priznal navrhovateľke náhradu za tie úkony právnych služieb, ktoré vyhodnotil ako účelne vynaložené na uplatnenie jej práva. Nebola jej priznaná náhrada za úkon služby - štúdium spisu, pretože náhrada za takúto službu je subsumovaná do úkonu prevzatia a prípravy zastúpenia advokátom, ktorý právnou pomoc začal navrhovateľke poskytovať už v čase začatého súdneho konania. Sadzba za úkon právnej služby je podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2013 po 60,07 Eur a v roku 2014 po 61,87 Eur. K nej prináleží aj paušál po 7,81 Eur za úkony z roku 2013 a po 8,04 Eur za úkony z roku 2014. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú 337,45 Eur (2 x po 60,07 Eur + 3 x po 61,87 Eur, pretože za úkon účasti na pojednávaní dňa 4. 3. 2014 patrí náhrada za každé 2 začaté hodiny + 2 x po 7,81 Eur + 2 x po 8,04 Eur). Navrhovateľke priznané trovy konania zaplatí odporca jej právnomu zástupcovi (§ 149 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15. dní jeho doručenia, písomne v 2 vyhotoveniach na tunajšom súde.

odo dňa

V odvolaní sa má uviesť kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie podlieha poplatkovej povinnosti v rovnakej výške, ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie, ktoré nebude mať tieto náležitosti, odvolací súd odmietne.

Ak nespĺní povinný odporca dobrovoľne povinnosť stanovenú týmto vykonateľným rozsudkom, možno žiadať exekúciu.